

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 674. Quisnam codicillorum effectus, & qualiter expiunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

eod. ne, ut inquit Imperator. §. 2. *Inst. de codicil.* confundatur jus testamentorum cum jure codicillorum. Muller. *l. c.* Unde si directo quis instituitur vel substituitur hæres per codicillum, & evidenter patet, defunctum potius facere voluisse codicillos quam testamentum, non valet illa institutio jure directo, ita ut hæres possit adire hæreditatem; sed cogitur eam accipere per personam intermediam, quæ detrahat quartam trebellanicam; adeoque verba directa instituentis benigna quadam interpretatione obliquantur, & ad fideicommissum trahuntur. §. 2. *Inst. l. 13. §. 1. l. 4. c. de codicil.* ita ut ab intestato venientes censentur rogati hæreditatem tanquam fideicommissum hæredi instituto restituere; ac ita in vim fideicommissi valet institutio. *cit. l. 76. Lauterb. l. c. §. 11.* dicens communem. Muller. *cit. ib. § 9.* addentes posse etiam hæredem per codicillos declarari indignum juxta *L. 4. c. de his, qui ut indigni.* quia, ut Lauterb. §. 10. hæreditas tunc non directo admittitur. Cætera quoque objecta codicillorum, fideicommissa nimirum & legata, postquam exæquata fideicommissis, non nisi verbis precariis & indirectis relinquuntur, dum præstanda sunt ab intermedia persona, regulatiter detracta in legatis falcidia, sicut in fideicommissis Trebellanica. vide Lauterb. §. 12.

2. Resp. Ad secundum: præter ea, quæ dicta sunt desuper *quæst. ante hanc. 5.* hodie codicilli testamentarii, nimirum facti post testamentum seu in præteritum; sive ante illud, seu in futurum vim suam accipiunt, seu confirmantur dependenter à testamento, utpote quo censentur quasi naturæ posteriores, quò ad effectum seu acquisitionem ex iis. *L. 6. in fin. ff. de codicil.* Et quidem absque eo, quòd in testamento sit facta mentio eorum, aut etiam in illis mentio testamenti facti aut faciendi; non enim specialis & expressa requiritur eorum confirmatio; ut dum diceretur: codicillos, quos ante feci, servari volo; vel codicillos, quos faciam, valere volo; sed sufficit tacita, quatenus ipso jure per præcedens vel subsequens testamentum, dum in eo non reperitur mutata voluntas, confirmari præsumuntur. §. 1. *Inst. l. 5. ff. de codicil.* Stru. *in ff. de jur. codicil. ib. 60. lit. a. & d.* Muller. *ibid. & clarius. ib. 56. lit. a.* Wesenbec. *in par. tit. ff. eod. num. 6.* dum autem ad testamenta non referuntur, quippe facti ab intestato, & absque eo, quòd codicillans voluerit facere testamentum, per se substitunt juxta dicta supra ad *quæst. ante hanc. 5.*

Quæst. 674. Quisnam codicillorum effectus, & qualiter expirent aut deficiant.

1. Resp. Ad primum: effectus illorum in eo consistit, ut hæres, sive ab intestato sive ex testamento talis, adimplere teneatur voluntatem defuncti in codicillis legitime declaratam. qui primò omnium adire debet hæreditatem. *L. 3. §. fin. de jure codicil.* Brunem. *ad l. 1. c. eod. num. 6.* Lauterb. *ibid. §. 14.* & si is præstare nolit fideicommissa universalialia, locum habet imploratio Judicis, si particularia, propter exæquationem cum legatis, iisdem actionibus compellitur. v. g. actione ex testamento, vindicatione, &c. de quo infra, ubi de legatis; uti & de effectu, eorum more, ubi de clausula codicillari.

2. Resp. Ad secundum: codicilli ritè & legitime facti infirmantur & resolvuntur contraria codicillantis voluntate ritè declarata, non nudis verbis

vel quocunque modo, sed vel in testamento, vel in codicillis contrariis ritè factis; vel sine his & illo, revocatione à codicillante facta coram Judice vel quinque testibus, ita ut non sufficiant duo. Lauterb. §. 15, citatis Schneidev. Harpr. Vinn. Wesenbec. qui testentur sic in praxi servari. Quæ tamen infirmitas per testamentum ex eo præcisè non inferitur, quòd in eo confirmati non sint, intellige, expressè, ita ut onus probandi remanentem codicillorum valorem tunc incumbat volenti ex iis aliquid capere; sed censetur tunc induci, ubi contraria voluntas testatoris in testamento expressa, cum, ut dictum paulò ante, nisi hoc factum, tacitè potius præsumantur confirmari; ita ut tunc hæredi contrarium affirmanti incumbat probatio. Lauterb. *l. c.* Resolvi autem & expirare priores codicillos per posteriores contrarios, dum hi legitime facti, seu nullum quo ad formam defectum patiuntur, extra controversiam est. in quo casu soli posteriores valent; cum in his spectetur & firmior habeatur voluntas. Arg. *L. 12. §. fin. de legat. & l. 19. c. de fideicom.* Muller. *l. c. ib. 67. lit. b.* Si verò posteriores imperfecti; quia v. g. tantum adhibiti 4. testes, vel in codicillis per scripturam confectis testes non subscripserunt, non tollerent priores nisi lapsò decennio. Arg. *L. 27. c. de testam.* Muller *l. c.* citatis Valq. *de success. prog. l. 3. §. 30. num. 52.* Barry. *de success. l. 10. tit. 1. num. 4.* Brunem. *ad l. 8. c. de codicil.* Porro ubi duo reperiuntur codicilli de quorum prioritate & posterioritate constare nequit, in quorum uno legatum relictum, in altero ademptum, illud censeri posterius, in quo ademptum; eò quòd privato, qualis est ademptio, semper est posterior habitu. *L. 3. §. 1. de capit. minut. assertit Muller. l. c.* citatis Alex. Salicet, Brunem. Gothofr. *ad l. 3. c. de codicil.* Mantica. *de consuet. ult. vol. l. 6. tit. 4. à num. 10.* Quid in casu dicendum, ubi duo reperiuntur codicilli, in quorum uno legatum legatur Titio, in altero idem legatur Cajo, nec apparet, cui prius legatum, neque etiam de ademptione unifacta explicitè vel tacitè, de hoc inquam vide Muller. & fortè infra de legatis de cætero testamento infirmato & irrito, codicilli quoque ad illud relati seu testamentarii, tanquam principali, cui inmittuntur deficientes, deficient Muller. *cit. ib. 60. lit. y.* cum Donell. juxta *L. 3. §. fin. ff. & l. 1. c. de codicil.* nisi obstat clausula codicillaris testamento inserta.

Quæst. 675. Clausula codicillaris quid sit, qualiter adjiciatur, aut inesse censeatur testamentis.

1. Resp. Ad primum: quod sit expressio enixa & ulterioris voluntatis testatoris, qua is testamentum in casum deficientis in eo solennitatis legalis, ac propterea invalidi in ratione testamenti, jure codicilli seu ut codicillum valere cupit. ita ferè Stryck. *de claus. codicil. num. 2.* quæ descriptione pater non comprehendendi clausulam specialem aliam, quam insuper jure Bavarico vigere testatur Reiffenst. *num. 725.* quin & quam jure communi Cæsareo procedere probant apud eundem Besold. nimirum hanc: volo insuper ut quidquid huic in testamento vel in cæteris foliis aut spatio ipsius testamenti, vel in scheda separata scriptis adjecero, valeat eodem modo, ac si prius hoc testamento infer-tum esset, vi hujus omnino valeat, effectumque suum habeat, quòd in spacio vacuo testamenti, vel in separatam chartam dein adscriptum fuerit manu testatoris aut saltem subscriptum, vel, si de eo dubi-tetur,